

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési ösztönzésekről szóló törvény 13. szakaszának 1. és 4. bekezdése (az SZK Hivatalos Közlönyének 10/13, 142/14, 103/15 és 101/16 száma) és Szabadka város alapszabályának 33. szakasz 1. bekezdés 6. pontja (Szabadka Község Hivatalos Lapjának 26/08 és 27/08-jav. és Szabadka Város Hivatalos Lapjának 46/11 és 15/13 száma) és a Szabadka város mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikája végrehajtását támogató 2018. évi program előzetes jóváhagyásáról szóló határozat alapján, amit a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztérium hozott meg 2018.05.04-én 320 – 00 – 03050/2018 – 09 szám alatt

Szabadka Város Képviselő-testülete a 2018. megtartott ülésén meghozta az alábbi

HATÁROZATOT

a Szabadka város mezőgazdasági és a vidékfejlesztési politikájának megvalósítását támogató 2018. évi program meghozataláról

I.

Meghozzuk a Szabadka város mezőgazdasági és a vidékfejlesztési politikájának megvalósítását támogató 2018. évi programot.

II.

A Szabadka város mezőgazdasági és a vidékfejlesztési politikájának megvalósítását támogató 2018. évi program e határozat részét képezi.

III.

A jelen határozat megjelenik Szabadka Város Hivatalos Lapjában.

Indokolás

Jogalap: A mezőgazdasági és vidékfejlesztési ösztönzésekről szóló törvény 13. szakaszának 1. és 4. bekezdése (az SZK Hivatalos Közlönyének 10/13, 142/14, 103/15 és 101/16 száma) előírja, hogy az önkormányzati egységek támogatási célú intézkedéseket jelölhetnek ki a mezőgazdasági és vidékfejlesztési politikák végrehajtására saját területükön, és Szabadka város alapszabályának 33. szakasz 1. bekezdés 6. pontja (Szabadka Község Hivatalos Lapjának 26/08 és 27/08-jav. és Szabadka Város Hivatalos Lapjának 46/11 és 15/13 száma), amely szerint a képviselő-testület előírásokat és egyéb általános okiratokat hoz meg.

A meghozatal indokai: A Mezőgazdasági és Földügyi Szolgálat a mezőgazdasági és vidékfejlesztési ösztönzésekről szóló törvénnyel valamint a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztérium utasításával összhangban kidolgozta Szabadka város mezőgazdasági és a vidékfejlesztési politikájának megvalósítását támogató 2018. évi programját. A terv a következő három részből áll: Általános információk és az intézkedések táblázatos áttekintése, A tervezett intézkedések és az Azonosító kártya.

A Szabadka város vidéki területein élő emberek életkörülményeinek javítása érdekében Szabadka Város Képviselő-testülete a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Minisztérium jóváhagyásával meghozza a Szabadka város mezőgazdasági és a vidékfejlesztési politikájának megvalósítását támogató 2018. évi programot.

A fentebb leírtaknak megfelelően javasoljuk a Határozat meghozatalát az anyagban foglaltak szerint.

Végrehajtó: A jelen határozat és a program megvalósításáról a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Titkárság gondoskodik.

Végrehajtási határidő: A jelen határozat és program a 2018. év folyamán lesz végrehajtva.

A végrehajtáshoz szükséges eszközök forrása: A határozat, illetve a Programban foglalt intézkedések végrehajtásához az 5. program: 2018. évi mezőgazdasági fejlesztések pénzügyi tervében lettek eszközök előirányozva.

A mezőgazdaságot és vidékfejlesztést ösztönző törvény 13. szakasza (SZK Hivatalos Közlönye, 10/13, 142/14, 103/15, 101/16 szám), Szabadka Község alapszabályzata 33. szakasz 1. cikkely 6. pont (Szabadka Község Hivatalos Lapja, 26/08 és 27/08 szám – kiigazítás Szabadka Város Hivatalos Lapja 46/11 és 15/13 szám), valamint a Mezőgazdasági, Vízügyi és Erdészeti Minisztérium 2018, május 4-i, 320-00-03-050/2018-09 számú előzetes jóváhagyásáról szóló végzés alapján, Szabadka Város Képviselő-testülete 2018. _____ -án/-én tartott ülésén meghozza

**SZABADKA VÁROS MEZŐGAZDASÁGI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI POLITIKÁJA
VÉGREHAJTÁSÁT TÁMOGATÓ 2018. ÉVI
PROGRAMOT**

I. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK ÉS A TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK TÁBLÁZATOS ÁTTEKINTÉSE

1.1 A jelenlegi helyzet elemzése

Földrajzi és közigazgatási jellemzők

Szabadka Város területe 1.007,36 km²-en terül el, a 46° 05' 55" északi földrajzi szélességen és a 19° 39' 47" keleti földrajzi hosszúságon, a Szerb Köztársaság északi részén, Magyarországgal közvetlenül határos. Átlagos tengerszint feletti magassága 114 méter, a Kanizsánál mért Tisza szint feletti 40 métertől a bajai Duna szint felett mért 32 méterig terjed. A város közigazgatási területén halad át a nemzetközi E-75-ös út, és a közelében található a két legforgalmasabb határátkelőhely: Kelebia 10 km, Horgos 30 km távolságra. A várostól északra termékeny homokhát található szőlő- és gyümölcsültetvényekkel, délen szántóföldekkel.

Manapság Szabadka területén 141.554 lakos él, 68,74%-a városi és 31,26%-a vidéki településeken. A népesség átlagos sűrűsége 140 fő/km². A város 18 városrészt, valamint 37 helyi közösséget számlál. A városi helyi közösségek: Sándor, Bajnát, Központ I, Központ II, Központ III, Setaerdő, Gát, Kér, Kertváros, Makkhetes, Kisradanovac, Újváros, Kisbajmok, Újfalu, Peščara, Prozivka, Radanovac, Zorka, Vasutas település.

Külvárosi helyi közösségek: Bajmok, Királyhalom, Zentaörs (Bačko Dušanovo), Békova, Csantavér, Györgyén, Hajdújárás, Kelebia, Mérgeš, Kisbosznia, Mišićevo, Palics, Nagyfény, Ludas (Suplyák), Tavankút, Verušić i Višnjevac.

1.1.2. Természeti feltételek és életkörnyezet

Szabadka városa két biogeográfiai egészen húzódik: a Szabadka-horgosi homokháti térségen és a bácskai löszhátságon (Telecskai-löszhátság).

A szabadkai homokhát a várostól északra terül el, felszínét hullámzó eolikus homok alkotja. Nagy része növénytelepítéssel kötött, míg a megművelt területeken kifejezett az eolikus erózió. Felszíne homokdűnés. A homok nagy gyűjtőfelülete és az átnemeresztő alkalizált löszréteg miatt, a felszín közeli talajvíz rendkívül kedvező lehetőségeket rejt. A felsorolt jellemzők specifikus mozaikus elrendezést hoznak létre különböző ökoszisztémák számára a homokalapú talajon, változatos állat- és növényvilágot teremtve.

A Bácskai-löszhátság hullámos felülete a város területének déli részét foglalja magába. A terület egészét lösz alkotja, melynek felülete humuszos megművelhető föld. A földfajták közül csernozjom és réti fekete föld lelhető fel. A geomorfológiai felületek túlnyomóan dombok és interkolációs depressziók (mélyedések), jelen vannak víznyelők is. Egyedi jellemzői a tájnak a mélyedések, amelyek főképpen patakmedrek mentén alakultak ki: Csík, Krivaja és Körös.

A táj felülete kifejezetten sík, alföldi jellegű, helyenként enyhén dombos.

Szabadka éghajlata mérsékelt kontinentális. A táj nyitottsága északi és nyugati irányban erős légmozgásoknak ad teret, ezáltal nagy hőmérsékletingadozást, szelet és csapadékot idézve elő. Az ősz melegebb a tavasznál, az átmenet a télből a nyárba keményebb, mint a nyárból a télbe.

Szabadka Város 100.736,10 hektáron terül el, amelyből az erdők területe 4.457,76 hektár (Vojvodinašume Közvállalat adatai alapján), ami az erdősített terület 4,43% -a. Másrészt a Köztársasági Statisztikai Hivatal 2011-es adatai szerint a város csupán 3.728 hektáron erdősített, amelyből 3.689 hektár van állami tulajdonban és 39 hektár magántulajdonban. Az erdősítés valódi állapota nem tudható, tekintettel arra, hogy az Erdőkről szóló törvény (SZK Hivatalos Közlönye, 30/2010 és 93/2012 szám) előírja, hogy erdő alatt értendők azok az 5 árnál nagyobb területek is, amelyekben erdei fák nőnek, ebbe

beletartoznak a védősávok is*1. Az ilyen 5 árnál nagyobb fával benőtt területek és védősávok összeírása nem történt meg Szabadka Város területén. Marad a tény, mely szerint az erdősített területek nem haladják meg az 5%-ot. Ahhoz, hogy a helyzetet optimálisnak tekinthessük, 14,2%-ra lenne szükség, azaz 10.000 hektárt kellene fásítani.

Szabadka Város északi részét a szabadkai-horgosi homokhátság tölti be Tavankúttól Horgosig. E terület nagy részét a szabadkai erdők alkotják, melyek délről övezik a várost, északnyugatról délkelet felé. Az elmúlt 150 év alatt az emberi erővel telepített erdők a homok megkötése és az erózió megelőzése céljából települtek, védőnövényzetét képezve. Ehhez a védőövezethez kapcsolódik Palics és a Ludasi-tó növényzete, a Szelevényi-homokpuszta és erdő. A város déli részén mezőgazdasági földek találhatók, ahol a természetes növényzet csak töredékekben maradt fenn. Emiatt rendkívül veszélyeztetett az itt élő állati fajokkal együtt, amelyeknek élőhelyet biztosít.

A régmúltban a Szabadkai-homokhátság erdő nélküli volt, kivéve a magas vízállású felszín alatti vizekben bővelkedő Körös-mentét, ahol őshonos erdei vegetáció alakult ki (nyárfák, fűzfák, tölgyek, kőrisek). Az erdei életközösségek mai formáját a XVIII. század végi eolikus eróziót megelőzendő telepítéseknek köszönhetjük. A hazai fajták mellett, megjelent az akác és a fekete fenyő is. Az idők folyamán a hazai őshonos fajták száma csökkent, és monokultúrák idegen fajták kerültek túlsúlyba, mint: az akác, a nemesített hibrid nyárfa, fekete fenyő és csalánfa. Erdei állományunk nagy része mesterséges úton jött létre, a fő növényi fajták pedig nem őshonosak. A legképviseletesebb az akác (*Robinia pseudoacacia*) 60,29%-kal, majd a fekete fenyő (*Pinus nigra*) 22,53%-kal, euroamerikai nyárfa (*Populus euroamericana*) 8,65%-kal, amerikai kőris (*Fraxinus excelsior*) és csalánfa (*Celtis australis*) 2,80%-kal, ezek a fajták alkotják erdeink 90%-át. Az őshonos fajták, mint a fehér és fekete nyár 3,95%-kal (*Populus alba* i *P. nigra*), a kocsányos tölgy (*Quercus robur*) 1,78%-kal kevesebb mint 10%-át adják erdeinknek. Az erdősítés és erdőifjítás komplex feladat, mely nagyban függ az éghajlati tényezőktől. Az őshonos fajták természetes megújulása igen nehéz folyamat a föld alatti vizek szintjének csökkenése és lecsapolása (melioráció) miatt, emiatt a facsemeték képtelenek elérni a víz szintjét. Jelen van a behozott fajták természetes megújulása is (akác, csalánfa, fenyő), ami az élőhely átalakulására utal, és a kemény éghajlati tényezőket enyhíti a homokon.

A térség erdőállománya mintegy 4.500 hektárt számlál az utóbbi néhány év rendezésének köszönhetően (4.457,76 hektár 2000. évi felmérés alapján). A természetes forrásértékek védelmének szempontjából a monokultúrák erdők nem rendelkeznek az erdei ökoszisztémák jellegzetességeivel, illetve nem járulnak hozzá a biodiverzitás megőrzéséhez. Ezeknek az erdőknek a típusa védő jellegű, telepítésük ugyan másodlagos, de a tervezett területvédelem beilleszthető a fenntartható erdei erőforrások és ökológiai fejlesztés formái közé. Ezen értékes területek eloszlása ugyancsak elégtelen, mivel lényegében a város északi felén csoportosulnak. A déli részen túlsúlyba kerülnek a mezőgazdaságilag megművelt nyílt területek, amelyek nem elégségesek a minőségi életkörnyezet hozzájárulásához, mint például: a különböző védőövezetek, sövények, növényi elválasztók, ökológiai folyosók stb.

*1 Mindenesetre a köztársasági átlag alatt marad jelentősen az erdővel borított terület. Az országos átlag 2.250.000 hektár, így Szabadka Város erdővel borított területe 0,1 és 0,2 % között mozog hazai viszonylatban.

A VIDÉKI KISTÉRSÉGEK ÁLLAPOTA ÉS IRÁNYVONALA

1.1.3. Népesedési jellegzetességek és irányvonalak

A 2011-es népszámlálási, háztartási és lakhatási összeírások alapján Szabadka Város 141.554 lakost számlált. A negatív természetes szaporulat és a lakosság egyre gyakoribb elvándorlása következtében ez a szám folyamatos csökkenést mutat.

A Köztársasági Statisztikai Hivatal becslése szerint a község lakosainak száma 2016.06.30-án 138.331 fő.²

A 2011-es hivatalos népességi összeírás az alábbi diszperziót mutatja a lakóhely szerint a község területén:

VÁROSI HELYI KÖZÖSSÉGEK		KÜLVÁROSI HELYI KÖZÖSSÉGEK	
1. SÁNDOR	6.669	1. KIRÁLYHALOM	1.922
2. BAJNÁT	2.712	2. ZENTAÔRS (BAČKO DUŠANOVO)	627
3. KÖZPONT I	3.032	3. BAJMOK	7.414
4. KÖZPONT II	3.137	4. BÉKOVA	1.188
5. KÖZPONT III	4.157	5. CSANTAVÉR	6.591
6. SÉTAERDŐ	10.259	6. GYÖRGYÉN	1.441
7. GÁT	4.063	7. HAJDÚJÁRÁS	2.313
8. KÉR	3.916	8. KELEBIA	2.142
9. KERTVÁROS	7.338	9. MÉRGES	1.067
10. MAKKHETES	4.820	10. HADIKÔRS (MIŠIČEVO)	377
11. KISBAJMOK	4.884	11. KISBOSZNIA	1.076
12. KISRADANOVAC	4.617	12. PALICS	6.969
13. ÚJVÁROS	2.742	13. ÚJZEDNIK	2.327
14. ÚJFALU	7.851	14. NAGYFÉNY	1.876
15. PEŠČARA	6.037	15. LUDA (ŠUPLJAK)	1.115
16. PROZIVKA	8.704	16. TAVANKÚT	3.424
17. RADANOVAC	2.096	17. VERUŠIĆ	708
18. VASUTAS TELEPÜLÉS	5.914	18. VIŠNJEVAC	543
19. ZORKA	5.486		
ÖSSZESEN	98.434	ÖSSZESEN	43.120
ÖSSZESEN SZABADKA VÁROS TERÜLETÉN		141.554	

1. táblázat A népesség összlétszáma Szabadka területén³

A népesség teljes létszámának alakulása 1981-ig növekvő tendenciát mutat, azt követően azonban a 2011-es összeírásig negatív irányvonal figyelhető meg. Szabadka lakosságát három demográfiai folyamat jellemzi: (1) teljes depopuláció (a népesség számának csökkenése); (2) természetes elnéptelenedés (az elhalálozottak száma meghaladja az élve született gyermekek számát) és (3) a népesség előregedése. A 90-es évek során számos gazdasági és társadalmi változás hatott a lakosság számának mozgására. A legnagyobb változást egyfelől a migrációs mozgások okozták, amelyek hozzájárultak a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek betelepülésére, másfelől a gazdasági és politikai instabilitás növelte az országot elhagyók számát. A lakossági mozgások érzékeny egyensúlya csak egy alkotóeleme a teljes népességi mozgásnak, együttesen a természetes lakossági mozgásokkal a biológiai elnéptelenedés felé vett irányt. A gazdasági összeomlás és a rosszul véghezvitt magánosítás tovább tetézte a lakosság számának csökkenését.

A 2011-es Szabadka Város népességi összeírása alapján a foglalkoztatottak száma (15 és 64 életév között) 97.448 személyt tett ki, a népesség létszámának 68,84%-át, míg az

² Forrás: Köztársasági Statisztikai Hivatal –

<http://pod2.stat.gov.rs/ObjavljenjePublikacije/G2017/pdf/G20172023.pdf> (2018.01.17.)

³Forrás: Köztársasági Statisztikai Hivatal – 2011-es népességi, háztartási és lakhatási összeírás a Szerb Köztársaságban, II. kötet Népesség – Életkor és nemek megoszlása településenként, ISBN 978-86-6161-028-8. – 106-110. oldal

átlagéletkor 41,9 év volt. A negatív lakossági szaporulat következtében 2012-ben ez a szám tovább csökkent 96.844 főre, azaz 68,76%-ra, míg az átlagéletkor változatlan maradt. Ismételen csökken ez a szám 2013-ban 68,52%-ra, az össznépesség száma ekkor 96.080 személy, az átlagéletkor 42,15 év. A tendencia folytatódik 2014-ben is, a foglalkoztatottak száma 95.151 ember, az össznépesség 68,15%-a, míg az átlagéletkor 42,3 év. A számok folyamatos fogyatkozást jeleznek, 2015-ben 94.129 foglalkoztatottat, 2016-ban 93.251 személyt⁴ mutatnak, az átlagéletkor 42,6 év.⁵

Szabadka	2011-es összeírás	2012-es becslés	2013-as becslés	2014-es becslés	2015-ös becslés	2016-os becslés
Foglalkoztatottak száma (15-64 godina)	97.448	96.844	96.080	95.151	94.129	93.251
%-os arány az össznépességben	68,84%	68,76%	68,52%	68,15%	67,71%	67,41%
Átlagéletkor	41,9	41,9	42,2	42,3	43,1	42,63

2. Táblázat A foglalkoztatottak számának és átlagéletkorának áttekintése

A 2011-es népességi összeírás adatai alapján a község foglalkoztatottainak számát főképpen az 55 és 59 éves korosztály képviselte 11.405 fővel, ami a munkaképes lakosság 13,03%-a. A második legnépesebb korosztály ebben az összefüggésben az 50 és 54 év közöttiek, 10.614 személyt számlálva, ami a munkaképes lakosság 10,89%-a. Majd a 30 és 34 év közöttiek következnek 11,90%-kal. Aggasztó adat ugyanakkor a 15 és 19 év közöttiek száma a foglalkoztatott lakosok körében, mindössze 7,94% vagy 7.733 személy.

1.1.4. A vidéki gazdaság diverzifikációja

A Köztársasági Statisztikai Hivatal 2015-ös adatai alapján megjelentette a bejegyzett foglalkoztatás számát a 2015-ös évre a kötelező társadalombiztosítás központi nyilvántartása (CROSO) alapján. Ugyancsak hasznos és hatékony módja az információszerzésnek a CROSO és a Statisztikai Cégnylvántartás (SPR).

Az új adatforrások használatára való áttéréssel bővül az üzleti vállalkozások köre, ezzel nő az alkalmazottak száma is, beleértve az összes foglalkoztatási módot.

A bejegyzett foglalkoztatás meghatározása: a munkavállalók fogalma alatt azokat a személyeket értjük, akik hivatalos munkaszerződéssel rendelkeznek, határozott vagy határozatlan munkaidőre szerződnek a munkaadóval; a munkaviszonyon kívül dolgozó személyek munkaszerződés alapján vagy ideiglenes és alkalmi ügyek teljesítéséről szóló szerződés alapján; olyan személyek, akik független tevékenységet folytatnak, vállalkozások vagy vállalkozói üzletek alapítói; valamint azok a személyek, akik mezőgazdasági tevékenységet folytatnak és a Kötelező nyilvántartás jegyzékében találhatók.

⁴ Forrás : Köztársasági Statisztikai Hivatal – SN70 Sajtóközlemény(187.szám, LXV év, 2011.07.15.) A népesség statisztikája , Népességi létszámbecslés a Szerb Köztársaságban 2014-ben , SRB187 SN70 150715 és feldolgozása az adatok alapján:
<http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/Public/ReportResultView.aspx?rptKey=indId%3d18030302IND01%26102%3dRS1%2cRS12%2cRS125%2c80438%2640%3d0%2c00%2c01-4%2c05-9%2c10-14%2c15-19%2c20-24%2c25-29%2c30-34%2c35-39%2c40-44%2c45-49%2c50-54%2c55-59%2c60-64%2c65-69%2c70-74%2c75-79%2c80-84%2c85%262%3d201100%2c201200%2c201300%2c201400%2c201500%2623%3d0%2c1%2c2%26sAreaId%3d18030302%26dType%3dName%26lType%3dSerbianCyrillic> (05.01.2017.)

⁵ Forrás: : Köztársasági Statisztikai Hivatal – Községek és régiók a Szerb Köztársaságban, 2017. ISSN 2217-7981

A foglalkoztatottak teljes száma 2016-ban 44.071 fő volt. A jogi személyek és vállalkozók alkalmazottai, a foglalkoztatásban vagy a munkahelyen kívüli alkalmazásban, valamint az önálló vállalkozók, illetve az alapító társaságok vagy vállalkozói üzletek személyzete 42.501 fő volt. A regisztrált egyéni gazdálkodók száma 1.570 fő volt, amely kevesebb, mint 54 regisztrált gazdaság az előző évhez képest.

Szabadka Város		2016-os átlag
Összesen		42.501
	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat	717
	Bányászat	6
	Feldolgozóipar	13.328
	Áram-, elektromos energia-, gáz- és gőzellátás	402
	Vízellátás és szennyvízkezelés	555
	Építőipar	1.632
	Kis- és nagykereskedelem, gépjárműjavítás	7.006
	Közlekedés és raktározás	2.949
	Vendéglátóipar	1.624
	Információ és kommunikáció	826
	Pénzügyi és biztosítási tevékenységek	1.049
	Ingatlanüzlet	135
	Szakmai, tudományos, innovációs és technikai tevékenységek	1.450
	Adminisztratív szolgáltatások	926
	Államigazgatás és kötelező társadalombiztosítás	2.059
	Oktatás	2.668
	Egészségügy és szociális védelem	3.504
	Művészet, szórakozás, rekreáció	723
	Egyéb szolgáltatási tevékenységek	941
Bejegyzett egyéni gazdálkodók		1.570

3. táblázat Bejegyzett foglalkoztatás Szabadkán, 2016. – éves átlag.⁶

A 2016-os év során alkalmazottak szerkezetét vizsgálva, megállapítható a feldolgozóipar irányító szerepe, majd a kis- és nagykereskedések, a gépjárműjavítás, valamint harmadik helyen az egészségügy és szociális védelem. A legkevésbé az ingatlanüzlet, majd az elektromos áram-, gáz- és gőzellátó szektor, végül a vízellátó- és szennyvízkezelő vállalat képviselt.

Szabadka Város falusi lakosságának körében egyre magasabb azoknak a száma, akik falun élnek ugyan, de megélhetésük nem kapcsolódik a mezőgazdasághoz. Szükségeik egy részét helyben, szolgáltatói igényeiket a városban érvényesítik.

	városi települések			egyéb települések		
	2002	2011	Rast/pad	2002	2011	Növekedés/ csökkenés
Vajdaság	1.152.295	1.146.731	-5564	879.697	785.078	-94619
Észak-bácskai körzet	123.897	120.254	-3643	76.243	66.652	-9591
Szabadka Város	107.726	105.681	-2045	40.675	35.873	-4802

10. táblázat A városi és vidéki népesség szerkezete

⁶ Forrás: Köztársasági Statisztikai Hivatal – A Szerb Köztársaság községei és régiói, 2017. ISSN 2217-7981

Az éves átlag a foglalkoztatottak aritmetikai középértékére lett kiszámolva 12 hónapra.

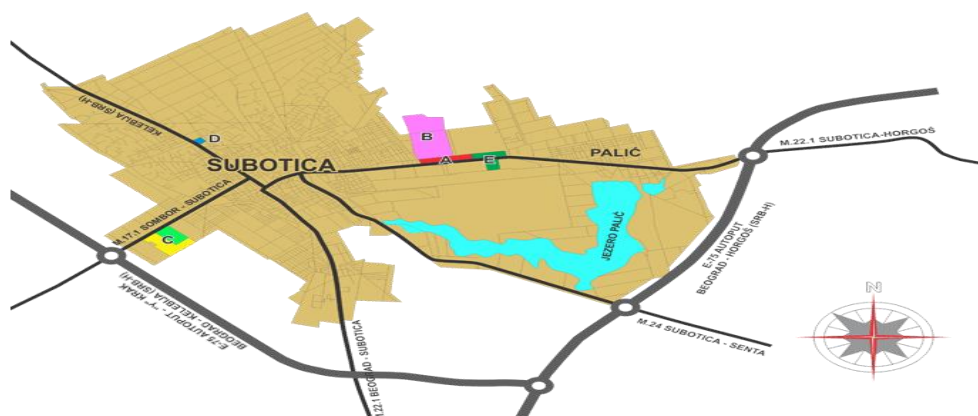
Mind a falusi, mind a városi népesség létszámát tekintjük Szabadka Város területén, megállapítható, hogy a népfogyatkozás üteme lényegesen intenzívebb, gyorsabb, mint a Vajdaság Autonóm Tartomány egyéb területein. A városi népesség 2%-kal, míg a falusiak száma 12%-kal csökkent.

A kedvezőtlen migráció a földműveléssel foglalkozó lakosságon belül a kisgazdaságok körében is kifejezett. Mintegy 12.000 földműveléssel foglalkozó háztartás átlagban 4 hektáron gazdálkodik. Ezek a gazdaságok képtelenek egzisztenciális szükségleteiket kielégíteni, még kevésbé képesek biztosítani fenntartható hitelek törlesztését. A város területén jelen van mind a primáris (mezőgazdasági ágazatok), mind a szekundáris ipar (feldolgozó- és nehézipar).

A termékeny és ásványi anyagokban gazdag talajokon a vezető mezőgazdasági ágazat a növénytermesztés. Homoktalajokon szőlészettel és gyümölcsstermesztéssel foglalkoznak, míg az előbbi sokat veszít pozíciójából, a gyümölcsészet jelentősebb.

A növénytermesztés mellett az állattenyésztésnek is megvan a maga szerepe Szabadka Város mezőgazdaságának szerkezetében. A növénytermesztés mellett az esetek nagy többségében állattartással is foglalkoznak a gazdák. A szarvasmarha-tenyésztés gyakran csak a háztáji szükségletek kielégítésére történik, nem értékesítés céljából. A marhaállomány folyamatos csökkenésének vagyunk tanúi.

A mezőgazdaság mellett természetesen jelen van az ipar is.

1.Kép Ipari zónák

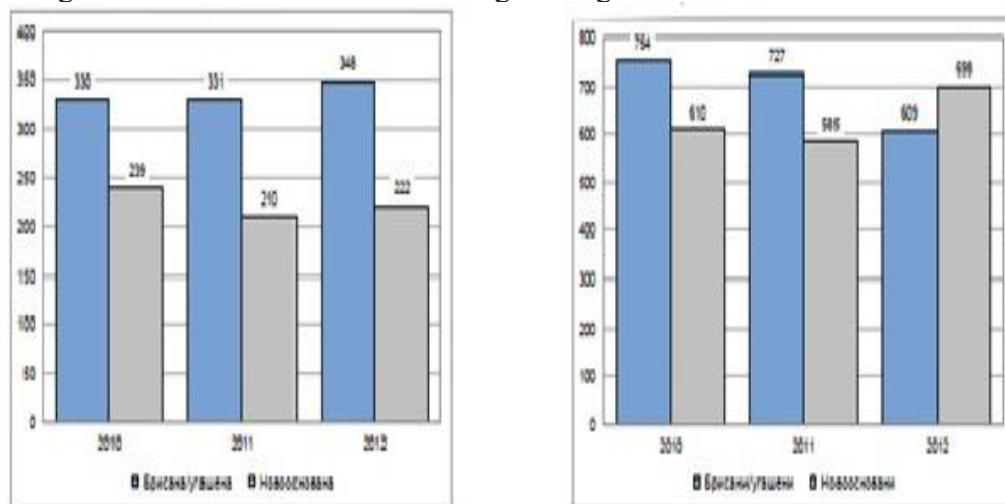
Szabadka ipara hagyományosan a szerteágazó. Az élelmiszeripar és annak alágazatai mellett, erőteljesen fejlődött még a villamosgépipari komplexum, a vegyipar, a textilipar, a bőrfeldolgozás, a cipő-, a harisnyagyártás, a nyomda- és az építőipar.

A kisiparos szakmák és vállalkozások évszázadok óta fejlődtek Szabadkán. Földrajzi fekvésének köszönhetően itt keresztezték egymást a különböző kultúrák útvonalai, amelyek lefektették a kézműiparosok, a vállalkozók és kisiparosok alapjait és fejlődési irányait.

A II. világháborút követően a múlt század 90-es éveig, Szabadka a volt Jugoszlávia vezető ipari központját képezte. A gazdasági visszaesés éveit növekvő technikai és technológiai lemaradás követte. A vidéki térséget még jobban sújtotta ez a hanyatlás, a falvakban szinte teljesen megszűntek a meglévő ipari kapacitások, vagy tevékenységük a minimális aktivitás szintjére csökkent.

A kis- és középvállalkozások növekedési és fejlődési üteme Szabadkán elmarad a gazdasági fejlődés és a foglalkoztatás szükségleteitől, mivel a megerősítésre szánt összegek nem elégségesek. A fejlesztés főként a kereskedelemre, szolgáltatói tevékenységekre, vendéglátóiparra irányult. Tekintettel arra, hogy a szolgáltatások iránt gyorsabban csökken a kereslet, mint a termékek piacán, a gazdasági krízist követően sok kis- és középvállalkozás elvesztette a lehetőséget, hogy befektessen a fejlesztésbe, ennél fogva az alkalmazottak

száma is visszaesett ebben az ágazatban. A fejlesztési stratégia falvak estében a feldolgozóiparra kellene, hogy irányuljon, kihasználva a helyben megtermelt nyersanyagot. Ugyanakkor támogatni kell az olyan programokat, amelyek munkalehetőséget teremtenek a falun élő nőknek, akik főként háztartást vezetnek, és a ház körüli gazdaságban dolgoznak. A fiatalabb nők iskolázottsága átlagban hároméves szakközépiskolai képesítés, ezért célszerű lenne a bevonásuk a gazdasági szerepvállalás valamilyen formájába, mert kihasználatlan gazdasági erőforrások a változatos vidéki gazdaság számára.

11. táblázat Újonnan alapított és megszűnt vállalkozások Szabadkán 2010-2012 között

Nagyszerű lehetőségük van a vállalkozásoknak a kézműipar, a feldolgozóipar és a szolgáltatások területén, ahol nagyobb mértékben alkalmazhatnának női munkaerőt. A vállalkozások üzletelésének leggyengébb pontja, különösen a vidéki területeken, a piackutatáshoz és a termékmegjelenítési lehetőségek kutatásához kapcsolódnak. Szükséges kiegészítő oktatást biztosítani az egyesülési formák és a közös piaci fellépés érdekében. A kis- és középvállalkozások fejlődésének legfontosabb lehetőségei az elsődleges mezőgazdasági termékek feldolgozásában:

- funkcionális élelmiszer előállítása
- kukoricafeldolgozás (élesztő, alkohol, stb.)
- környezetbarát csomagolóanyag előállítása betakarítási növényi maradványokból
- energiabrikett a mezőgazdasági és erdészeti termékek maradványaiból
- zöldségfélék termesztése és feldolgozása (fagyasztás és forró feldolgozás)
- gyümölcstermesztés (hűtőházi tárolásra és csomagolásra, komposztok és pasztörözött gyümölcsök, aszalt gyümölcs, földrajzi eredetű pálinka)
- állati eredetű termékek feldolgozása
- olajos magvak termesztése és feldolgozása – sütőtök
- gomba termelése és feldolgozása
- fonott termékek előállítása
- művészi emléktárgyak készítése növényi alapanyagokból.

Szabadka Város vidéki területein zajló oktatás felöleli az iskoláskor előtti, az általános és a középiskolai oktatást, amely a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozik. A felsőoktatási intézmények a község városi részében helyezkednek el, közvetve a vidékfejlesztés szolgálatában állnak. Szabadka vidéki településein nincsenek középiskolák, területi kihelyezett osztályok formájában sem.

Középiskolák száma	11	(2012)
A középiskolába beiratkozott gyerekek száma	6.177	(2012)

Gyerekek lefedettsége középfokú oktatással (%-ban)	-	
Végzős középiskolások száma	1.440	(2012)
A középiskola elvégzésének mértéke	-	
A középiskolai tanulmányoktól elállók száma	2	(2012)
Sajátos nevelési igényű gyerekek száma a középfokú oktatásban	152	(2012)

12.táblázat Középiskolák

Függetlenül attól a tényről, hogy a felsőoktatási intézmények Szabadka városi részén találhatók, a vidékfejlesztésre és a mezőgazdaságra gyakorolt jelentőségük megérdemli, hogy megosszunk bizonyos információkat.

A felsőoktatás a Köztársaság által létrehozott 5 intézményben folyik (Közgazdasági Egyetem, Építészeti Egyetem, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Óvó- és Edzőképző Szakfőiskola és Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar). A Szabadkai Műszaki Szakfőiskola széleskörű szakmai irányzataival szintén a vidékfejlesztést szolgálja.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni egyes magánegyetemek kihelyezett tagozatait sem Szabadkán (Singidunum Egyetem - Közgazdaságtudományi- és Igazságügyi Kar, Novi Pazar-i Nemzetközi Egyetem, és mások).

Ami azonban hiányzik, az a felsőfokú oktatás a mezőgazdaság területén, illetve a szabadkai munkáltatók igényeit kielégítő különféle technológiák. A fennálló nemformális oktatással foglalkozó intézmények, mint például a Szabadkai Munkásegyletem, nincs kellőképpen kihasználva a benne rejlő lehetőségeket ismerve.

1.1.5. A vidék infrastruktúrája

A közúti forgalom minőségi jellemzői: az utak minősége rossz, különösen a határbéli földutaké, egyben ez a leggyengébb pontja az utak állapotának.

Az utak hosszúsága (km-ben)	431	(2012)
A vízvezeték hossza (km-ben)	583	(2012)
A vízhálózatra kapcsolt háztartások száma	49.835	(2012)
Csatornahálózat hossza (u km)	315	(2012)
A csatornahálózatra kapcsolt háztartások száma	32.021	(2012)
Erdősített területek (hektárban)	3.728	(2011)
Erdősítettség aránya (%-ban)	4	(2011)
Épített lakások száma (1000 lakosra)	2	(2012)
Telefonvonalak (100 lakosra)	42	(2012)

13. táblázat A közutak hossza

Manapság egyetlen jelentőséggel bíró vasútvonalunk van Budapest-Szabadka-Újvidék-Belgrád reláción. A Szeged irányába tartó sínek rekonstrukciója lehetővé tenné a szerelvények megfelelő sebességének elérését. Zombor és Bogojevó irányába a sínek állapota nem teszi lehetővé az utazást, lehetetlenné téve a további forgalmat Eszék, Vinkovci, Zágráb, Ljubljana, Rijeka és Velence felé.

Szabadkán, egyedüli erőforrásként említhetjük, hogy a hálózati vízellátáshoz a vizet a kvartáris vízvivő rétegből nyerik, 100-200 méter mélységből. A vizet, a települések vízellátása mellett, más célra is használják(ipar, mezőgazdaság, állattenyésztés, kézműipar, sport és rekreáció, egyéb).

Vízátmeresztő rétegek figyelhetők meg 400-500 méter mélységtől, amelyekben ásványi anyag tartalmú termálvíz található. Jelenleg néhány víznyerő kút van használatban rekreációs és energetikai célokra. Ezek kimeneti hőfoka 38°C (a város nyugati szélén) és 43°C (a város keleti részén) fok között mozog magasabb sókoncentrációval. A vizek balneológiai (gyógyfürdésre alkalmas) tulajdonságokkal is rendelkeznek.

Vízellátás: a kitermelt víz összesített éves mennyisége 8.775.000 m³ (6%), az elfogyasztott ivóvíz mennyisége 6.275.000 m³ (5%), a kiengedett szennyvíz ürmértéke 5.517.000 m³ (7%), a tisztított szennyvíz értéke 5.494.000 m³ (35%). (A vízhálózatra kapcsolódott háztartások száma 49.835 (7%), a szennyvízelvezető csatornahálózatra kapcsolódó háztartások száma 29.277 (9%). A zárójelben lévő értékek a Vajdaság Autonóm Tartományhoz való viszonyítási alapként szolgálnak. A vízvezeték hossza 535 km. A jelenlegi erőforrások függvényében a vízszolgáltatás folyamatos vízellátó és csúcspontú rendszer kombinációjából áll. A jövőbeli fejlesztés tekintetében szükséges további víznyerő pótkapacitás biztosítása. Az öntözés szükségszerűsége miatt, elkerülhetetlen a meglévő kanálisok karbantartása és új csatornahálózatok létrehozása.

A megkérdezettek többsége elégedett az elektromos energiaellátással, a hálózat lefedettségével, a háztartások nagy részében van áram. Az elégedetlenség okai: 1. alacsony a feszültség, ennél fogva nagyon nehéz termelést szervezni ingadozó áramerősségnél, 2. drága. A települések többségén nincs gázszolgáltatás.

Szabadka Város területén 35 postahivatal és 56.404 telefonelőfizető van, az AT-hez viszonyítva ez mindössze 7% postahivatal és 7% telefonelőfizető. Szabadkán található a hálózati csoport központja, amely Észak-Bácskát is szinte egészében lefedi. Kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően a hálózati csoport mellett húzódik a fő optikai kábeles átviteli rendszer, amely összeköti az ország távközlési hálózatát a térséggel. Szabadkán van a digitális központ, amelyhez Palics, Bajmok csomópontjai, Észak-Bácska központi állomásai és a Szabadkai Városi Közművek termináljai kapcsolódnak.

A MEZŐGAZDASÁGI FEJLŐDÉS MUTATÓI

1.1.6. Mezőgazdasági földek

A KSH (továbbiakban Köztársasági Statisztikai Hivatal) adatai szerint Szabadka községben 2012-ben összesen 76.613 ha mezőgazdasági területet műveltek, amelyből 71.599 ha szántóföld és kert (búza – 53.632 ha, cukorrépa – 1.555 ha), ipari növény 10.383 ha, takarmánynövény 5.611 ha, konyhakerti kultúra 1.762 ha, gyümölcs 2.842 ha, szőlő 520 ha, valamint legelők és rétek 1.496 ha.

A város területén 6.300 regisztrált gazdaság van, átlagban 10 hektár földet művelnek gazdaságuként. A rendelkezésre álló összterület 89.636 ha, ebből a mezőgazdasági területek 79.218 hektárt tesznek ki, mintegy 55.114 hektáron termelve gabonaféléket fő kultúraként, ipari növényt pedig 8.578 hektáron.

Megközelítőleg 6.300 gazdaság 75.519 hektárt művel, amelyből 69.509 ha szántóföld és kert, azaz 78%-a az összesen rendelkezésre álló területnek. Dominánsan búza 79,30%, ipari növény 12,35%, takarmánynövény 4,55% terem.

A legelterjedtebb vetéskultúrák a kukorica és búza, a szántóföldek 90%-án termesztik (kukorica 62, búza kb. 32%), ezt követi az árpa, zab, rozs és egyéb gabonafélék.

A kukorica, mint fő termény éves hozama a község területén 262.205 tonna, a búza hozama 63.242 tonna (2011-es adatok).

Az ipari növényekkel bevetett területeken a napraforgó és olajrepce, a takarmánynövények közt a lucerna és a silókukorica.

A Szerb Köztársaság tulajdonában (állami tulajdon) lévő mezőgazdasági földek területe 18.319,1061 hektár, amelyből 14,695,2441 hektárt bérelnék. Községünk vízelvezető rendszere 100.262 ha, amelyből a művelt mezőgazdasági terület 88.890 ha. A lecsapolható terület kb. 45.755 ha, ebből 43.215 hektár művelhető mezőgazdasági terület.

Víznyerő objektumok száma 1, pumpák száma 2. A teljes meghajtó teljesítmény 50 kW, az összkapacitás 0.80 m³/h.

Kanálisrendszer: főcsatorna – 78 km

egyéb csatornák – 148 km

öntözőcsatornák, melyek egyben vízelvezetők is – 18 km.

Az öntözött területek száma alacsony, mindössze 2.219 hektárt tesznek ki, abból 1.396 ha gyümölcsös, 785 ha szántó és kert, 15 ha szőlőültetvény, 23 ha egyéb.

1.1.7. Többéves ültetvények

A város 2.683 hektárját gyümölcsösök borítják, a 2012-es köztársasági mezőgazdasági összeírások 631.522 bejegyzett gazdaságához viszonyítva ez a szám alacsony (mindössze 1%). Ebből 2.444 ha gyümölcsültetvény, 239 ha extenzív gyümölcsös. A 2.444 hektár ültetvényen 1596 ha almát, 126 ha körtét, 247 ha barackot, 254 ha szilvát, 94 ha sárgabarackot és 127 ha meggyet termelnek.

A fő termék tehát az alma 1.118.300 bejegyzett fával, fánkenti 24,4 kg átlaghozammal, 27.241.000 kg éves terményhozammal. Konyhakerti terményeket, dinnyét összesen 480 hektáron termesztettek (2012-es agrárszámlálás) a következő mértékben: paradicsom 28 ha, káposztafélék 60 ha, borsó 129 ha, vörös hagyma 38 ha és fokhagyma 43 ha, stb.

A burgonya hektáronkénti hozama 2012-ben 12.148 kg, míg a teljes terményhozam 5.588 tonna volt. A bab hozama hektáronként ugyanekkor 821 kg, 73 tonna a 115 hektáron.

Szőlőültetvényt mindössze 413 hektáron neveltek, amiből 59 ha földrajzilag honos borszőlő, 338 ha egyéb borszőlő és 16 ha csemegeszőlő. A tőkék száma 2.912 ezer, tőkénkénti 0,6 kg hozammal, teljes hozam 1.711 tonna.

1.1.8. Állatállomány

A 2012-es mezőgazdasági összeírás szerint 111.156 állatot tenyésztene, amiből 19.896 marhát (6.857 tehenet), 77.606 sertést, (7.235 kocát) 12.989 birkát, (8.648 tenyészállatot) és 665 lovat. A teljes becslés a kecskeállománnyal, szamarakkal és egyéb összeíratlan állattal együtt körülbelül 150.000 különböző állat. A regisztrált baromfiállomány mennyisége: 271.192 tyúk, 6.563 kacska és 6.516 pulyka, összesen 284.271 bejegyzett szárnyas jószág, a bejegyzetlen szárnyasokkal együtt (beleértve a libákat, gyöngytyúkokat is) közel 400.000-re tehető. A szarvasmarha- és sertésállomány száma meghaladja az országos átlagot. A baromfiállomány valamivel elmarad az országos átlagtól, míg a birkatenyészet még alacsonyabb számot mutat.

Az éves tejhozam 21.183.000 liter (2011-es statisztikai adatok), ez 1,49%-a a szerbiai nyerstej termelésnek.

1.1.9. Mechanizáció, eszközök és létesítmények

Szabadka területén 2.369 marhatartásra alkalmas létesítmény található 32.758 férőhellyel. Sertésenyésztésre 4.689 épület áll rendelkezésre 148.468 kapacitással, tojótyúkok tartására 3.134 objektum 245.530 férőhellyel. Az összes terem kihasználtsága 50% - 60%-os. Egyéb lábasjószágok számára létrehozott épületek száma: 1267 mintegy 47.642 m²-en, kihasználtságuk 90%-os.

A termények 4.674 terménytárolóban (góré) helyezhetők el (magántulajdonú és használható) 290.509 m³-es kapacitással, 212 hangár 36.023 m³ befogadóképességgel és 194 siló 106.286 tonna tárhellyel.

A termelők 589 egytengelyű traktort birtokolnak, ebből 541 van használatban. A kéttengelyű traktorok száma 4.945, ebből 4.813-at használnak a mezőgazdasági évben. Kombájnok száma 615, 588-as kihasználtsággal. A géppark kihasználtsága jónak mondható, 85% feletti, sajnos azonban a mechanizáció 90%-a 10 évnél idősebb.

A gazdaságok felszereltsége a kapcsolható eszközök tekintetében jónak mondható, de a koruk gondot jelent.

A kapcsolható gép neve	Számuk
magágykészítő	1.472
rotófrézer	629
műtrágyaszóró	1.564
trágyaszóró	645
bálázó	645
vetőgép	1.510
permetezőgép	1.997
pótkocsi	4.373
kaszálógép	905
kukorica betakarítók	762
eke	3.214
tárcsa	2.205
borona	1.407

15. táblázat. Kapcsolható gépek száma

A mezőgazdaságban dolgozók (állandó alkalmazottak és ideiglenes munkások) száma 13.798 fő, ebből több mint 8.000 személy férfi. Ugyanez az irány figyelhető meg a férfiak javára a gazdaság vezetőiként.

Az esetek többségében a gazdaságok vezetői saját birtokukon tevékenykednek (3.326 személy) a családi gazdaság többi tagjával (családtagok – 2.612). Állandó alkalmazottak száma a gazdaságokban (külső munkaerő) 608 fő, míg a szezonális munkások száma évenként 981 személy. A munkaerő 60%-a (7.901 fő) 50%-os munkaidővel, a 40%-nyi (5.897 fő) 50%-nál nagyobb munkaidővel dolgozik.

A gazdaságot vezetőik képzettségi szintje 3.898 fő esetében mezőgazdasági tapasztalatra épül – szakképesítés nélkül, 297 személyi mezőgazdasági szakközépiskolát végzett, míg 76-an elvégeztek valamilyen mezőgazdasággal kapcsolatos tanfolyamot. 1.950-en nem középfokú végzettségűek (egyéb), csupán 123-an végeztek mezőgazdasági egyetemet vagy főiskolát.

A mezőgazdasági képzettség hiánya az új technológiák hiányát jelenti. Az új trendek és technológiák követése lehetetlen ezáltal, ezért a mezőgazdaságnak hagyományos karaktere van.

1.1.11. A mezőgazdasági gazdaságok szerkezete

A mezőgazdasági gazdaságok száma 6.626, ezek aránya a háztartások 40%-át teszik ki. A KSH 2012-es Községek és régiók adatai alapján megállapítható, hogy a megművelt mezőgazdasági terület 75.519 ha, ebből szántók és kertek 71.599 ha (búza - 53.632 ha, cukorrépa – 1.555 ha), ipari növények 10.383 ha, takarmánynövény 5.611 ha, konyhakerti növények 1.762 ha, gyümölcsös 2.842 ha, szőlészet 520 ha, legelők és rétek 1.496 ha.

Összesen:	tenyésztett állomány - 6.626	ha 75.519
föld nélkül	304	
1 ha	1.792	866
1 - 2	1.078	1.569
2 - 5	1.356	3278
5 - 10	828	4.428
10 - 20	416	5.966

16.táblázat Gazdaságok szerkezete a használt mezőgazdasági terület mérete szerint

4 UG	5.296 PG
5 - 9	641
10-14	253
15-19	125
20-49	223
50-99	57
100-499	28
500 felett	3

17. táblázat A gazdaságok szerkezete a feltételezett állatok száma szerint

1.1.12. Mezőgazdasági termékek termelése

Szabadka Város területén legjelentősebb a termény- és gyümölcsstermesztés, míg a szőlészetek jelentősége kisebb. Az állattenyésztés ott a leggyakoribb, ahol fejlett a terménytermesztés.

A 2012-es összeírások szerint, mindössze 413 hektár szőlészetet tartunk számon, amiből 59 hektár földrajzilag honos borszőlő, 338 ha egyéb borszőlő és 16 ha csemegeaszőlő. A tőkék száma 2.912 ezer, tőkénkénti 0,6 kg hozammal, teljes hozam 1.711 tonna.

Kultúra	Átlagos hozam t/ha	Megvalósult termék tonnában
- búza	6,6	130.152
- kukorica	10,34	391.737
- cukorrépa	67,35	90.303
- napraforgó	3,14	24.684
- szója	3,81	4.795
Gyümölcskultúrák		
- alma - hozam kg/fa	10,7	16.160
- szilva	23,3	5.868
- barack	8,4	1.584

18. táblázat A gyümölcs- és zöldségtermesztés átlagos hozama és termelési mennyisége

Az almafák száma 2012-ben 1.516.969, fánkénti 10,7 kg hozammal, összességében 16.160 tonna terményhozammal. Szilvafák száma 251.884, hozama fánként 23,3 kg, teljes terményhozam 5.868 tonna. A barackültetvények 188.485 fát számlálnak, 8,4 kg fánkénti átlaghozammal, 1.584 tonna összhozammal.

Az állattartás a tejtermelés, tejtermékek- és hús előállítása, valamint a húsfeldolgozás felé orientálódik. Szabadka területén évente 21.183.000 liter tejet termelnek.

1.1.13. Mezőgazdasági szövetkezetek és gazdálkodói szervezetek, társulások

Szabadkán 22 bejegyzett mezőgazdasági szövetkezet rendelkezik aktív státusszal, két egyesület az állattenyésztés területéről (fejőstehenek tenyésztése és sertésenyésztés), a többi a terménytermesztés, gyümölcsészet és szőlészet ágazataiban tevékenykedik (búza-, hüvelyesek-, olajos növények-, gyümölcs- és borszőlő termesztése).

További 8 mezőgazdasági termelői egyesület, valamint méh- és sertésenyésztők szervezete működik.

1.1.14. Tudás- és információ-átadás

A Mezőgazdasági Szakszolgálat jelentős szerepet tölt be a gazdálkodók továbbképzésében és tájékoztatásában, rendszeres (műhelymunkák, oktatások) és nemformális képzéseiken szakmai tanácsokat, információt és segítséget kapnak műszaki-, termelési-, kereskedelmi-, piaci- szervezési- és egyéb kérdésekben. A szakmai műhelymunkákon a tanácsadók gyakran más mezőgazdasági oktatási intézményekkel,

szövetkezetekkel, társulásokkal, nem kormányzati szervezetekkel együttműködve segítik a gazdákat. A tájékoztatás mellett, az oktatás célja a termelők visszajelzése, milyen eredményességgel tudták a gyakorlatban hasznosítani a kapott tudást, konkrét esetekben maguk igénylik a segítséget.

A szabadkai Lazar Nešić Vegyészeti Szakközépiskola élelmiszeripari-, vegyészeti- és biotechnológiai irányzatain oktatott tanulók, tanulmányaik során a szakterület értőiként megtanulják feldolgozni a mezőgazdasági nyersanyagot.

Szabadkán négy újság jelenik meg, és több rádió/televízió sugároz adást. A műsorsugárás szerb- és kisebbségi nyelveken történik. A helyi médiák mellett tartományi és köztársasági közmédiumok is követhetők, természetesen külföldi csatornák is foghatók.

A tervezett intézkedések táblázatos áttekintése és pénzügyi források

1. táblázat Hiteltámogatás mértéke

Sorszám	Az intézkedés neve	Az intézkedés kódja	Az intézkedés tervezett költségvetése (intézkedésenkénti teljes összeg RSD-ben)	Az egységenkénti támogatás mértéke (Abszolút összeg RSD értékben)	A támogatás összege felhasználóként (%) (pl. 30%, 50%, 80%)	A támogatás maximális összege felhasználóként (ha definiált) (RSD)
1.	Hiteltámogatás	100.2.	8.000.000	-	90%	500.000
	ÖSSZESEN		8.000.000			

2. táblázat Vidékfejlesztési intézkedések

Sorszám	Az intézkedés neve	Az intézkedés kódja	Az intézkedés tervezett költségvetése a folyóévben terhelés átvitele nélkül (RSD-ben)	Az egységenkénti támogatás mértéke (abszolút összeg RSD-ben)	A támogatás összege felhasználóként (%) (pl. 30%, 50%, 80%)	A támogatás maximális összege felhasználóként (amennyiben definiált) (RSD)	Átvitt terhelés
1.	A mezőgazdaság területén működő egyesületek létrehozása és erősítése	102.	200.000		100	40.000-ig	
2.	A mezőgazdasági földterület fenntartható használata	201.1.	2.500.000		100		
	ÖSSZESEN		2.700.000				

3. táblázat Egyedi- vagy különtámogatás

Sorszám	Az intézkedés neve	Šifra mere	Az intézkedés tervezett költségvetése a folyóévben terhelés átvitele nélkül (RSD-ben)	Az egységenkénti támogatás mértéke (abszolút összeg RSD-ben)	A támogatás összege felhasználó-ként (%) (pl. 30%, 50%, 80%)	A támogatás maximális összege felhasználó-ként (amennyiben definiált) (RSD)	Átvitt terhelés
1.	A mezőgazdasági és vidékfejlesztési promóciós tevékenységek ösztönzése	402	800.000		100%	200.000	
	ÖSSZESEN		800.000				

4. táblázat A tervezett pénzügyi források táblázatos áttekintése

Költségvetés	Érték RSD-ben
A tervezett támogatások teljes összege az agrárpolitika és a vidékfejlesztési politika végrehajtására (átruházott kötelezettségek nélkül) tartományi és helyi önkormányzati egységek költségvetéséből a program végrehajtására	11.500.000
A közvetlen kifizetésekre tervezett erőforrások	-
Hiteltámogatásra tervezett összeg	8.000.000
Vidékfejlesztésre előlátott összeg	2.700.000
Küloöntámogatásra tervezett források	800.000
Nem tervezett intézkedések tervezett forrásai a közvetlen kifizetések, a hitelek támogatása a vidékfejlesztési intézkedések keretében	-
Átvitt terhelés	-

A felhasználók számára várható változás jelentősége a célcsoport és a Program alkalmazását követően

Szabadka Város Önkormányzata felismeri a mezőgazdasági háztartások igényeit, amelyek a helyi gazdaság legfőbb forrásai, és a nehézségeket, melyekkel nap mint nap találkoznak országunk összetett gazdasági helyzetében. Az önkormányzat 2018-ban a térség agrár- és vidékfejlesztési politikájának végrehajtására irányuló programjavaslatával folytatja a helyi fenntartható fejlődés stratégiáját (2013-2022-es periódusban) a mezőgazdaság és a vidékfejlesztés területén.

Az ágazat prioritása a fenntartható gazdasági növekedés, amelynek célja a mezőgazdasági szektor versenyképességének erősítése a hazai és külföldi piacokon a vidéki gazdaság fejlesztésére irányuló intézkedések végrehajtásával, a mezőgazdasági termelésre összpontosítva, valamint az agrárszektorban a társulás és a hálózatépítés támogatásával.

A program célcsoportjai Szabadka Város területén bejegyzett aktív mezőgazdasági háztartások, a mezőgazdasági nyilvántartásába való bejegyzésről és újrabejegyzésről szóló rendelet alapján, valamint a vidékfejlesztési intézkedés szegmensében a célcsoportot a bejegyzett mezőgazdasági szövetkezetek alkotják.

A program megvalósítása vagy a meghatározott intézkedések hozzájárulnak majd:

- a háztartások termelékenységének növekedéséhez
- a termelési költségek csökkentéséhez,
- a földterület védelméhez
- a kapacitás növeléséhez és a vidékfejlesztés támogatásához,
- a mezőgazdasági termelők szerveződéséhez.

A kedvezményezettek tájékoztatása az agrárpolitika és vidékfejlesztési politika végrehajtásának támogatására szolgáló program által nyújtott lehetőségekről

A program által meghatározott intézkedések potenciális kedvezményezettjeinek tájékoztatása az összes rendelkezésre álló helyi média (televízió, rádió, újság) segítségével történik, mivel a program a mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági szövetkezetek felé irányul Szabadka község területén.

Monitoring és értékelés/a végrehajtás nyomon követése

Szabadka Város Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Titkársága, valamint az Értékelő és Rangsoroló Bizottság felelős a program felügyeletéért és értékeléséért a mezőgazdaság területén működő állampolgári egyesületek finanszírozására irányuló pályázati felhívás után.

II. A TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK LEÍRÁSA

2.1. Az intézkedés neve: Hitel-támogatás

Az intézkedés kódja: 100.2

2.1.1. Indoklás

A mezőgazdaság és vidékfejlesztés ösztönzéséről szóló törvény értelmében, a helyi önkormányzatok egységei (SZK Hivatalos Közlönye 10/13., 142/14. és 103/15. sz.) intézkedést hozhatnak a közvetlen hitelek formájában nyújtott támogatásokról, amint az a törvény 13. cikkelyében szerepel. A hiteltámogatást a kereskedelmi bankok számára nyújtott mezőgazdasági kölcsönök kamatlábainak társfinanszírozásával valósítják meg.

Szabadka mezőgazdasági termelői gyakran a termeléshez szükséges hiányzó beruházásokat a kereskedelmi bankoktól igénylik, főként a reprodukciós anyagok beszerzésére, új ültetvények telepítésére, mezőgazdasági gépek vásárlására, stb. Ezekből a forrásokból a gazdaságok beszerezik a termelés fejlesztéséhez szükséges forrásokat, mint a nyereség növelésének előfeltételét. Ez az intézkedés összhangban van a nemzeti és helyi agrárpolitikával, azaz a 2014-2024-es Mezőgazdasági és vidékfejlesztési stratégiával, Célkitűzésekkel és az intézkedésekkel - 3.3., Pénzügyi fenntarthatósággal / rendelkezésre álló

pénzeszközökkel; 3.3.3. A mezőgazdaságot és a vidékfejlesztést pénzügyi támogató alapok létrehozásával, nem visszatérítendő kölcsönök folyósítása révén kell segíteni.

2.1.2. Az intézkedések célja

Az intézkedés célja a mezőgazdasági termelés növekedésének előfeltétele, a mezőgazdasági termelők/gazdaságok versenyképességének javítása, és a mezőgazdasági termelők jövedelmének stabilitása.

A konkrét célkitűzések: a mezőgazdasági termelők versenyképességének növelése a piacon, a gazdaságok jövedelmének emelése a termelés minőségének javításával és korszerűsítésével, a műszaki kapacitások erősítése és a szükséges termelői előírások betartása, a művelhető területek- (ültetvények és egyéb növényi kultúrák), valamint az üvegházi és öntözött területek gyarapítása.

2.1.3. A vidékfejlesztési és mezőgazdasági programokkal kapcsolatos intézkedések közötti kapcsolat

Ez az intézkedés összhangban van a 2018-2020 közötti időszakra vonatkozó Nemzeti mezőgazdasági programmal.

2.1.4. Végző felhasználók

A végző felhasználók:

- magánszemélyek bejegyzett gazdasággal (beleértve a vállalkozókat is)
- jogi személyek, akik a Mezőgazdaságról és vidékfejlesztésről szóló nyilvántartásban szerepelnek.

2.1.5. Gazdasági fenntarthatóság

Az intézkedés megvalósítása érdekében a felhasználónak nem kötelessége üzleti tervet vagy gazdasági projektet benyújtania a beruházások fenntarthatóságáról.

2.1.6. Általános feltételek a felhasználók számára

- a gazdaságot a Gazdasági nyilvántartásába bejegyezték, a regisztrálás módjáról és vezetéséről szóló szabályzat értelmében
- a pályázó benyújtott kérelme más ösztönző támogatásokat nem használhat (segélyek, ösztönzők, adományok), a kérelem nem tárgya másik ösztönzők használatára vonatkozó eljárásoknak, kivéve a regisztrált mezőgazdasági gazdaságok számára nyújtott külön szabályozással összhangban lévő hiteltámogatást szabályozó ösztönzőket;
- a helyi önkormányzatnak nincs nyilvántartásba vett hátraléka a korábbi ösztönzők, támogatások alapján;

- abban az esetben, ha a felhasználó nem birtokolja azokat a kataszteri parcellákat és objektumokat, amelyek a kérelem benyújtásának tárgyát képezik, szükséges, hogy bérleti jogviszonya, használati joga, azaz bérleti szerződése legyen magánszeméllyel vagy az illetékes minisztériummal, amelynek hatásköre mezőgazdasági tevékenységre szól a bérlet időtartama alatt, illetve legkevesebb öt éves bérlemény, attól a folyóévtől, amikor a támogatást igénybe veszik.
- a kedvezményezettnek ki kell fizetnie az esedékes illetéki díjakat; rendeltetésszerűen használja fel az elnyert forrást, és nem válik meg vagy bocsájta más személy rendelkezésére a kérelem tárgyát képező befektetést a beszerzés pillanatától öt évig, az adott felszerelést, gépet és eszközt, vagy felépített objektumot;
- ha a felhasználó jogi személy vagy vállalkozó, aktív státusszal kell rendelkeznie, és be kell jegyeztetnie magát a Gazdasági társaságok nyilvántartásába;
- a beruházás tárgyát Szabadka Város területén valósítják meg.

2.1.7. Egyedi feltételek

A felhasználó legfeljebb egy kamattámogatási kérelmet nyújthat be.

2.1.8. Az intézkedésen belüli beruházások jegyzéke

A befektetés kódja	Befektetés neve
100.2.1	A mezőgazdasági hitelek társfinanszírozása

2.1.9. Elbírálási feltételek

A kamattámogatások finanszírozása csak a forrás kihasználtságáig folyósítható a hiánytalan pályázati kérelmek számára, amelyek tartalmazzák az összes szükséges dokumentumot.

2.1.10. A támogatás mértéke

Legfeljebb 1 éves rövid lejáratú hitelek nyújthatók a mezőgazdasági termelőknek 500 000,00 dinár maximális összegig.

2.1.11. Mutatók/indikátorok

Sorszám	A mutató neve
1.	A benyújtott kérelmek teljes száma

2.	Jóváhagyott kérelmek száma
3.	A kamat társfinanszírozására meghatározott városi erőforrások felhasználásának százalékos aránya

2.1.12. Közigazgatási eljárás

Szabadka városa a kiválasztott kereskedelmi bankokkal együttműködve, pályázatot vagy nyilvános felhívást tesz közzé a megállapodások/szerződések értelmében hitelkérelmek benyújtására a felhasználók számára.

A bejegyzett mezőgazdasági gazdaságok a Városi Közigazgatásnak, azaz a Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Titkárságnak kérelmet nyújtanak be Megfelelési engedély forgóeszközök, vagy reproanyag (vetőmag, ültetőanyag, trágya, üzemanyag, növényvédelmi szerek, állattakarmány és egyéb) beszerzésére rövid lejáratú hitelkérelem céljából, 12 hónapos időtartamra, Szabadka Város részvételével a kamat egy részének társfinanszírozásában.

A kölcsön jóváhagyására irányuló kérelmet azoknak a bankoknak nyújtják be, amelyekkel Szabadka Városa együttműködési szerződést kötött, azaz amelyet a következő időszakban a törvény által szabályozott eljárásnak megfelelően választanak ki.

2.2. Az intézkedés neve: A mezőgazdaság területén működő szövetkezetek létrehozása és erősítése

Az intézkedéss kódja: 102.

2.2.1. Indoklás

A kisgazdaságok dominanciájával alacsony termelékenység és versenyképesség, ugyanakkor magas termelési költségek és az erőforrások ésszerűtlen használata jelentkezik. Alacsony szintűvé válik a műszaki és technológiai felszereltség, mezőgazdasági területenként kis számú állatot tenyésztnek, túlnyomórészt vegyes növénytermesztés folyik, ennél fogva szükség van a mezőgazdasági termelők társulásaira. A mezőgazdasági termelők társulása a közös érdekek képviselésén keresztül növelheti a versenyképességet, pl. összevont kereslet és kínálat a nyersanyagok beszerzésében, a termények tárolásának és megőrzésének lehetősége a kedvező értékesítési feltételek megteremtéséig. A mezőgazdasági termelők egyesületeinek megerősítésével és fejlesztésével a lakosság szélesebb gazdasági, szociális és általános társadalmi érdekei valósulnak meg az egyesület tevékenységi területén.

2.2.2. Az intézkedés célkitűzései

- a mezőgazdasági termelők kapcsolatrendszerének kiépítése
- a termelékenység növelése
- előállítási költségek csökkentése

2.2.3. Kapcsolat a Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programjának intézkedéseivel

A Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programja nem került elfogadásra, ennél fogva az intézkedésnek nincs fogantatja.

2.2.4. Végfelhasználók

A pályázaton való részvétel joga a szabadkai székhellyel vagy fiókkal rendelkező, Szabadka Város területén bejegyzett mezőgazdaságban tevékenykedő egyesületeket illeti meg.

2.2.5. Gazdasági fenntarthatóság

Az intézkedés megvalósítása érdekében a felhasználónak nem kötelessége üzleti tervet vagy gazdasági projektet benyújtania a beruházások fenntarthatóságáról.

2.2.6. Általános feltételek a felhasználók számára

- a felhasználó regisztrálva van a Gazdasági Cégjegyzék nyilvántartásában,
- a felhasználónak van olyan alapszabályzata, amelyet a Gazdasági Cégjegyzék hitelesített, és amelyben megállapítják, hogy a célok a program megvalósításának területén valósulnak meg,
- a felhasználónak nincs Szabadka Várossal szembeni korábban aláírt teljesítetlen szerződéses kötelezettsége
- a programok/projektek összhangban állnak Szabadka Város helyi fenntartható fejlődési stratégiájával

2.2.7. Egyedi feltételek

Az intézkedésre nem vonatkoznak külön feltételek.

2.2.8. Az intézkedésre vonatkozó beruházások jegyzéke

A befektetés kódja	Befektetés neve
102.	A mezőgazdaság területén működő egysületek létrehozása és erősítése

2.2.9. Az elbírálás kritériumai

1. A program/projekt időtartama

- 1 hónap (5 pont)
- 2 hónapig (10 pont)
- 4 hónapig (15 pont)

2. A programban közvetlenül résztvevők száma

- 10 személyig (5 pont)
- 11– 30 fő (10 pont)
- 30 fő felett (15 pont)

3. Társfinanszírozás más forrásból

- 0% (0 pont)
- 10% -ig (5 pont)
- 11 – 30% (10 pont)
- 30% felett (15 pont)

4. A program fejlesztése és fenntarthatósága

- nem (0 pont)
- részben (10 pont)
- igen (15 pont)

5. Az elért célok értékelése: a közérdek elégedettségének mértéke, a terület fejlesztési foka, amelyben a program megvalósul

- alacsony (5 pont)
- közepes (10 pont)
- magas (15 pont)

6. Korábban felhasználták-e a helyi önkormányzati költségvetés pénzeszközeit

- nem (0 pont)
- igen (10 pont)

2.2.10. A támogatás mértéke

Pályázni egyesületenként egy közös projektjavaslattal lehetséges, jóváhagyott pályázonkénti maximális összeg legfeljebb 40.000,00 RSD.

2.2.11. Mutatók

Sorszám	A mutató neve
1.	Jóváhagyott kérelmek száma

2.2.12. Közigazgatási eljárás

Szabadka Város Önkormányzata bizottságot hoz létre a mezőgazdasági ágazatban működő szövetkezetek finanszírozási programjainak versenyeztetése keretében benyújtott kérelmek értékelésére és rangsorolására.

A pályázatok értékelésének és elbírálásának kritériumai alapján a bizottság köteles a pályamunkákat megvizsgálni és jegyzőkönyvet felvenni róluk. A pénzeszközök elosztásáról szóló végleges döntést a polgármester a bizottság javaslata alapján hozza meg.

Szabadka Város és a nyertes pályázók közötti jogokat és kötelezettségeket szerződés szabályozza.

2.3. Az intézkedés neve: A mezőgazdaság földek fenntartható használata

Az intézkedés kódja: 201.1.

2.3.1. Indoklás

A talaj termékenységének ellenőrzése jó mezőgazdasági gyakorlat, az ültetésre /vetésre szánt területben rejlő lehetőségeket kémiai talajelemzés alapján nyerik. A talajelemzés során a következő alapvető sajátosságokat elemzik: a talaj pH-ja vízben és KCl tartalma, CaCO₃-, humusz- és teljes nitrogéntartalom, valamint a könnyen felszívódó foszfor és kálium mennyisége. A földterület ezen tulajdonságainak ismerete az egyik legfontosabb előfeltétele a megfelelő földgazdálkodásnak a talaj fizikai-kémiai tulajdonságainak javítása céljából, illetve a megfelelő agrártechnológia kiválasztása a nyereséges termelés elérése érdekében, és a természeti erőforrások egyidejű védelmében.

2.3.2. Az intézkedés célkitűzései

- a gazdaság termelékenységének növelése
- termelési költségek csökkentése
- talajvédelem

2.3.3. Kapcsolat a Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programjának intézkedéseivel

A Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programja nem került elfogadásra, ennél fogva az intézkedésnek nincs fogantatja.

2.3.4. Végfelhasználók

A pályázaton való részvétel jogát a Szabadka község területén bejegyzett mezőgazdaságban tevékenykedő magánszemélyeket illeti meg a vonatkozó törvénnyel összhangban.

2.3.5. Gazdasági fenntarthatóság

Az intézkedés megvalósítása érdekében a felhasználónak nem kötelessége üzleti tervet vagy gazdasági projektet benyújtania a beruházások fenntarthatóságáról.

2.3.6. Általános feltételek a felhasználók számára

A szolgáltatás magába foglalja a bejegyzett mezőgazdasági gazdaságok (magánszemélyek) tulajdonában lévő vagy bérelt földek termékenységének ellenőrzését Szabadka Város területén.

2.3.7. Egyedi feltételek

Az intézkedésre nem vonatkoznak külön feltételek.

2.3.8. Az intézkedésre vonatkozó beruházások jegyzéke

A befektetés kódja	Befektetés neve
201.1.3.	A helyes mezőgazdasági gyakorlat (agrár-melioratív intézkedések)

2.3.9. Az elbírálás kritériumai

A kérelmeket beérkezési sorrendben, a rendelkezésre álló keret kimerüléséig nyújtják.

2.3.10. A támogatás mértéke

A támogatás mértéke a teljes költség 100% -a.

2.3.11. Mutatók

Sorszám	A mutató neve
1.	Jóváhagyott kérelmek száma
2.	A talaj termékenységének elemzésére vett minták száma
3.	Talajtermékenységi elemzésen átesett parcellák száma
4.	Földterület nagysága hektárban kifejezve, amelyen talajtermékenységi elemzést végeztek
5.	Az elemzés érvényességi idejére kiadott műtrágya ajánlások száma

2.3.12. Közigazgatási eljárás

Szabadka Város által létrehozott bizottság, a közbeszerzési törvény rendelkezéseivel összhangban elvégzi a talaj termékenységének ellenőrzését végző szolgáltató kiválasztását. A szolgáltatónak akkreditált laboratóriummal kell rendelkeznie, amely igazolja, hogy a szervezet megfelel a CRPS ISO / IEC 17025 követelményeinek: 2006 óta, a fenti vizsgálati módszerekhez szükséges akkreditációt a Szerb Akkreditációs Testület (ATS) is tanúsította. Olyan személyt kell munkaviszonyban alkalmaznia, vagy a Munka Törvényével összhangban egy másik szerződést kötnie, aki megfelel a tanácsadói és szakmai tevékenységekről szóló törvény 8. cikkében foglalt követelményeknek a mezőgazdaság területén ("RS Hivatalos Közlönye", 30/10).

Szabadka Város területén található minden bejegyzett gazdaság (magánszemély) kérelmet nyújthat be a föld termékenységének ellenőrzésére. A támogatást a feltételeknek megfelelő felhasználók kapják, a rendelkezésre álló források erejéig a felhasználására vonatkozó teljes kérelem alapján.

2.4 Az intézkedés neve: A mezőgazdasági és vidékfejlesztési promóciós tevékenységek ösztönzése

Az intézkedés kódja: 402

2.4.1. Indoklás

A hagyományos vidéki rendezvények hozzájárulnak a helyi közösségek megerősödéséhez, a vidéki szokások és hagyományok fenntartásához, valamint a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó kulturális örökség megőrzéséhez. A mezőgazdasággal kapcsolatos vidéki rendezvények, amelyek a mezőgazdasági termékek feldolgozásához, az élelmezéshez és a vidékfejlesztéshez fűződnek, társfinanszírozásra kerülnek a mezőgazdasági termékek népszerűsítése, a hazai termékek piacának bővítése, valamint a mezőgazdasági termelők (termelők, feldolgozók, eladók, ügyfelek) könnyebb kapcsolatrendszerének építése céljából.

2.4.2. Az intézkedés célkitűzései

- a kapacitások erősítése és a vidéki környezet népszerűsítése,
- mezőgazdasági termelők (termelők, feldolgozók) kapcsolatrendszerének építése

2.4.3. Kapcsolat a Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programjának intézkedéseivel

A Szerb Köztársaság nemzeti vidékfejlesztési programja nem került elfogadásra, ennél fogva az intézkedésnek nincs fogantaja.

2.4.4. Végfelhasználók

A pályázaton való részvétel jogát a szabadkai székhellyel vagy fiókkal rendelkező, Szabadka Város területén bejegyzett mezőgazdaságban tevékenykedő egyesületeket illeti meg.

2.4.5. Gazdasági fenntarthatóság

Az intézkedés megvalósítása érdekében a felhasználónak nem kötelessége üzleti tervet vagy gazdasági projektet benyújtania a beruházások fenntarthatóságáról.

2.4.6. Általános feltételek a felhasználók számára

- a felhasználó regisztrálva van a Gazdasági Céggjegyzék nyilvántartásában,
- a felhasználónak van olyan alapszabályzata, amelyet a Gazdasági Céggjegyzék hitelesített, és amelyben megállapítják, hogy a célok a program megvalósításának területén valósulnak meg,
- a felhasználónak nincs Szabadka Várossal szembeni korábban aláírt teljesítetlen szerződéses kötelezettsége

- a programok/projektek összhangban állnak Szabadka Város helyi fenntartható fejlődési stratégiájával

2.4.7. Egyedi feltételek

Az intézkedésre nem vonatkoznak külön feltételek.

2.4.8. Az intézkedésre vonatkozó beruházások jegyzéke

A befektetés kódja	Befektetés neve
402.1.	Tájékoztató tevékenységek: vásárok, kiállítások, rendezvények, tanulmányutak

2.4.9. Az elbírálás kritériumai

1. A program/projekt időtartama

- 1 hónap (5 pont)
- 2 hónapig (10 pont)
- 4 hónapig (15 pont)

2. A programban közvetlenül résztvevők száma

- 10 személyig (5 pont)
- 11– 30 fő (10 pont)
- 30 fő felett (15 pont)

3. Társfinanszírozás más forrásból

- 0% (0 pont)
- 10% -ig (5 pont)
- 11 – 30% (10 pont)
- 30% felett (15 pont)

4. A program fejlesztése és fenntarthatósága

- nem (0 pont)
- részben (10 pont)
- igen (15 pont)

5. Az elért célok értékelése: a közérdek elégedettségének mértéke, a terület fejlesztési foka, amelyben a program megvalósul

- alacsony (5 pont)
- közepes (10 pont)
- magas (15 pont)

6. Korábban felhasználták-e a helyi önkormányzati költségvetés pénzeszközeit

- nem (0 pont)
- igen (10 pont)

2.4.10. A támogatás intenzitása

Egyesületenként egy projektjavaslattal pályázhatnak, a rendelkezésre álló maximális pénzeszközök pályázonként 200.000,00 RSD.

2.4.11. Mutatók

Sorszám	A mutató neve
1.	Megtartott vásárok és kiállítások száma
2.	Helyi- és hagyományos rendezvények száma

2.4.12. Közigazgatási eljárás

Szabadka Város Önkormányzata bizottságot hoz létre a mezőgazdasági ágazatban működő egyesületek finanszírozási programjainak versenyeztetése keretében benyújtott kérelmek értékelésére és rangsorolására. A Bizottság feladata a kérelmek értékelése és rangsorolása, valamint jegyzőkönyv készítése az elbírálási és rangsorolási szempontok szerint. A pénzeszközök elosztásáról szóló végleges döntést a polgármester a Bizottság javaslata alapján hozza meg. Szabadka Város Önkormányzata és a nyertes pályázók közötti jogokat és kötelezettségeket szerződés szabályozza.

III. Azonosító kártya

Táblázat : Általános adatok és mutatók

A mutató neve	A mutató értéke, leírása	Az adat forrása és éve
ÁLTALÁNOS ADATOK		
Közigazgatási és földrajzi helyzet		
Autonóm Tartomány	Vajdaság	SZK Alkotmánya
Régió	Bácska	KSH*
Terület	Észak-bácskai körzet	KSH*
Város vagy község	Szabadka	KSH*
Terület	1.007,36	KSH*
Települések száma	37	KSH*
A kataszteri önkormányzatok száma	11	KSH*
A nehéz munkakörülményekkel rendelkező területek száma a mezőgazdaságban NMRT (POURP ⁷)	-	Szabályzat
Demográfiai mutatók		
A népesség száma	141.554	KSH**
Háztartások száma	54.070	KSH*
Népsűrűség (fő/km ²)	140	
A népesség számának változása 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)	- 7,04	KSH**
- vidéki területeken AT/Helyi Önkormányzat	-	KSH**
A 15 évnél fiatalabbak lakossági részvétele	14,26	KSH**
A 65 évnél idősebbek lakossági részvétele	15,13	KSH**
Átlag életkor	42	KSH*
Öregedési index ⁸	122	KSH*
Befejezetlen alapkú- és iskolai képesítés nélkül	12,11	KSH*
Alapkú oktatás	23,33	KSH*
Középfokú oktatás	49,13	KSH*

⁷ Jelezni, hogy az AT/HÖ területén a lakott területeket vagy az önkormányzat teljes területét azonosították-e, illetve az önkormányzat területén találhatók olyan települések, amelyek megfelelnek **A nehéz munkakörülményekkel rendelkező mezőgazdasági területekről szóló rendeletben (Pravilnik o područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi – SZK Hivatalos Közlönye 29/13 szám)** meghatározott kritériumok közül legalább egynek, figyelembe véve, hogy a Környezetvédelmi Minisztérium a Nemzeti Stratégiai Dokumentumon keresztül felismerte annak szükségességét, hogy figyelembe vegyék a mezőgazdasági termelést súlyosbító körülményeket, amelyek a támogatási rendszeren belül ezeken a területeken léteznek.

⁸ Az idősek (60 évnél idősebb) és fiatalok (0-19 év) aránya.

Felsőfokú oktatás (főiskola, egyetem)	13,39	KSH*
A mezőgazdasági termelők részvétele a teljes népességben	18,50	becslés
Természeti feltételek		
Domborzat (síkság, dombos, hegyvidéki)	alföldi	belső
Uralkodó talajtani földtípusok és értékbecslési csoportok ⁹	Csernozjom I., II. és III. rendű réti fekete föld, legelők és homok	belső
Klíma (mérsékelt-kontinentális, hegyvidéki, ...)	Mérsékelt kontinentális	belső
Átlagcsapadék	600 - 650	belső
Évenkénti átlaghőmérséklet	12,1	belső
Vízrajz (felszíni és talajvíz)	-	belső
Erdővel borított terület	4.457,76	KSH*
Az erdővel borított területek aránya az AT/HÖ teljes területén	4,43	KSH*
Előző évben erdősített területek	12	KSH*
Famennyiség átlaga	Lombhullatók: 4.144 Tülevelűek: 4.557	KSH*
A MEZŐGAZDASÁGI FEJLŐDÉS MUTATÓI		
Az erőforrások egyenlege		
A gazdaságok teljes száma:	12.000	KSH***
Bejegyzett mezőgazdasági háztartások száma:	6.626	Kincstár ¹⁰
- családi gazdaságok	6.500	
- jogi személyek és vállalkozók	126	
Megművelt mezőgazdasági terület	79.218	KSH***
Mezőgazdaságilag művelt területek aránya a HÖ teljes területén	78,63	
Szántóföldek és kertek, gyümölcsösök, szőlészetek, rétek és legelők, stb. ¹¹	Szántók és kertek: 71.599 Gyümölcsösök: 2.842 Szőlősök: 520 Rétek és legelők: 1.496	KSH***
Búza, ipari-, konyhakerti-, takarmánynövények, egyéb ¹²	Búza: 56.632	KSH***

⁹A földek kataszteri besorolása és értékbecslési szabályzata nyomán
(Pravilnik o katastarskom klasiranju i bonitiranju zemljišta) (SZK Hivatalos Közlönye, 63/2014szám).

¹⁰A Pénzügyminisztérium szervezeti egysége a HÖ területén.

¹¹Háztáji, faiskolák és más

	Ipari növ.: 10.383 Konyhakerti növ.: 1.762 Takarmánynöv.: 5.611	
A mezőgazdaságilag megművelt birtokok átlagos nagysága gazdaságonként	4	KSH***
Komaszációval érintett mezőgazdasági területek	8.590	belső
A megművelt földterületek valamilyen társulás általi lefedettsége	-	belső
Öntözéses gazdaságok	817	KSH***
A mezőgazdaságilag megművelt lecsapolt területek	88.890	belső
Mezőgazdaságilag megművelt öntözéses területek	2.219	KSH***
Állami tulajdonban lévő területek az AT ¹³ -ban	18.319,1061	belső
Bérbeadott állami tulajdonban lévő földterületek	14.695,2441	belső
- magánszemélyek - jogi személyek	76,87 23,13	belső
Szarvasmarha, sertés, birkák és kecskék, baromfi, méhkaptárak	Szarvasmarha: 19.896 Sertés: 77.606 Birka: 12.989 Lovak: 665 Baromfi: 568.542 Kaptárak: 5.235	KSH***
Traktorok, kombájnok, kapcsolható eszközök	Traktorok: 5.534 Kombájnok: 615 Kaps. eszközök: 20.683	KSH***
Mezőgazdasági épületek ¹⁴	Marháknak: 11.429 Növényi terményeknek: 5.080 Mechanizáció számára: 1.861	KSH***
Hűtőházak, szárítók, üvegházak, kerti melegházak	Hűtőházak: 136 Szárítók: 16 Üvegházak.: 50	KSH***

¹²Virág és dísznövény, egyéb

¹³A falusi közösségek számára használatra visszaadott réteket és legelőket is beleértve.

¹⁴Mezőgazdasági létesítmények: állattartásra, terménytárolásra ((kukoricatároló magtárak, istállók és silók), mezőgazdasági gépek és eszközök számára.

	Melegházak: 909	
Műtrágya, istállótrágya és növényvédelmi szerek használata	Műtrágya: 4.070 PG (58.973 ha) Istállótrágya: 3.615 PG (12.739 ha) Növényvédelmi szerek: 5.010 PG (62.079 ha)	KSH***
A gazdaság tagjai és állandó munkaviszonyban lévők száma ¹⁵ :	13.798	KSH***
(családi gazdaságban: jogi személy/vállalkozó)		KSH***
Éves munkaegységek ¹⁶	7.528	KSH***
Mezőgazdasági szövetkezetek és gazdálkodói egyesületek ¹⁷	22 mezőgazdasági szövetkezet 8 mezőgazdasági egyesület 1 sertéstenyésztő egyesület 1 méhésztársaság	belső
Mezőgazdasági termékek termelése¹⁸:		
- növénytermesztés	Kukorica: 391.737 Búza: 130.152 Cukorrépa: 90.303 Napraforgó: 24.684 Alma: 16.160 Szilva: 5.868 Barack: 1.584	KSH***
- állattenyésztés	Tej: 21.183.000 l	belső
VIDÉKFEJLESZTÉSI MUTATÓK		
Vidéki infrastruktúra		
Közlekedési infrastruktúra		
Az utak hossza ¹⁹	431	KSH*
Postahivatalok és telefon előfizetők	Postahivatalok szám: 35	KSH*

¹⁵ Beleértve a mezőgazdasági gazdaság gazdálkodóját.

¹⁶ Mezőgazdasági tevékenységre fordított emberi munkaerő mérőegysége a mezőgazdasági gazdaságban; egy személy munkabírásának egyenértéke, azaz teljes munkaidő egy év alatt: napi 8 óra, évente 225 munkanap.

¹⁷ Meghatározni az AT/HÖ területén funkcionálisan működő bejegyzett szövetkezeti szervezetek és mezőgazdasági termelők egyesületeinek számát.

¹⁸ A legjelentősebb mezőgazdasági termékek elért termelési volumene az AT/HÖ szempontjából.

¹⁹ Meghatározni az utak teljes hosszát az AT/HÖ területén (beleértve az I. és II. rangú állami és önkormányzati utakat).

	Telefon előfizetők: 52.086	
Vízgazdálkodási infrastruktúra		
A vízellátó hálózathoz csatlakozó háztartások	49.835	KSH*
A szennyvízhálózathoz csatlakozó háztartások	32.021	KSH*
Kibocsájtott szennyvíz összmennyisége	5.517.000	KSH*
Tisztított szennyvíz	5.494.000	KSH*
Energetikai infrastruktúra		
Villamosenergia termelése és ellátás ²⁰	-	belső
Szociális infrastruktúra		
Oktatási létesítmények infrastruktúrája ²¹	Iskoláskor előtti intézmények: 4 Általános iskolák: 21 Középiskolák: 11 Főiskolák és egyetemek: 10	KSH*
A lakosság száma orvosonként	416	KSH*
A szociális jóléti kedvezményezettak száma	9.966	KSH*
A vidéki gazdaság diverzifikációja		
A mezőgazdaság, erdészet és vízgazdálkodás alkalmazottai ²²	13.798	KSH* KSH***
Más nyereséges tevékenységet végző gazdaságok ²³	445	KSH***
A turisták és eltöltött éjszakák átlagos száma az AT / HK területén ²⁴	Turisták száma: 56.058	KSH*

²⁰Meghatározni az elektromos energiát előállító (vízerőművek, hőerőművek stb.), valamint az átalakító és elosztó létesítmények számát az AT/HÖ területén.

²¹Iskoláskor előtti intézmények, általános és középiskolák, főiskolák és egyetemi karok az AT/HÖ területén.

²²A mezőgazdasági gazdaságokban és üzleti vállalkozásokban, intézményekben, szövetkezetekben, szervezetekben és egyéb.

²³Kivéve a mezőgazdaságban, de a gazdálkodáshoz is kapcsolódnak (pl. mezőgazdasági termékek feldolgozása, falusi turizmus, tevékenységek az erdőgazdálkodásban, a famegmunkálásban, a népművészetben, a megújuló energiaforrásokból előállított energiatermelésben, a haltenyésztésben stb.).

²⁴Belföldi és külföldi.

	Éjszakázások száma: 100.000	
A tudás- és információ átadása		
Mezőgazdasági Tanácsadó Szolgálat	Igen	belső
A tanácsadó rendszerben szereplő mezőgazdasági gazdaságok ²⁵	Választott gazdaság: 250 A többi gazdaság: 6.376	PSSS

KSH* - Községek és régiók a Szerb Köztársaságban, Köztársasági Statisztikai Hivatal, www.webrzs.stat.gov.rs

KSH** - Népszéki összeírás 2011, Köztársasági Statisztikai Hivatal, www.webrzs.stat.gov.rs

KSH*** - Mezőgazdasági összeírás 2012 (az Összeírás I. és II.), Köztársasági Statisztikai Hivatal, www.webrzs.stat.gov.rs

²⁵ Meghatározni a kiválasztott mezőgazdasági gazdaságok számát, amelyeket nyomon követnek évente többször, valamint a tanácsadói rendszerhez más módon kapcsolódó gazdaságok számát, akik elsősorban a csoportos előadásokon és a tanácsadók esetleges látogatása révén tájékozódnak.